

Mleko prodajali na prostem trgu po (pre)nizkih cenah

Zadrugi je zmanjkalo denarja za pokrivanje razlik v cenah mleka, zato je na robu preživetja

V splošni kmetijski zadrugi (SKZ) Ljutomer - Križevci se je očitno zalomilo. Pred nedavnim se je ponovno sešel upravni odbor zadruga in razpravljal o težkem finančnem položaju. Ta ni bil dober že v letu 2014. Za letošnje leto pa še ni uradnih podatkov. Toda član upravnega odbora, ki želi ostati neimenovan, pravi, da je zadruga pred finančnim zlomom, če ne bodo takoj ukrepali.

O odgovornosti direktorice zadruga Bernardke Hlebič so razpravljali že na eni od prejšnjih sej, a takrat ni bila sprejeta odločitev o njeni razrešitvi. Potem so v marcu o odgovornosti direktorice ponovno razpravljali in izglasovali sporazumno prekinitve delovnega razmerja z izplačilom odpravnine v obliki šestih mesečnih plač. Omenjeni član upravnega odbora se s tako odločitvijo ni strinjal. Po njegovem bi morala biti razrešena iz krivdnih razlogov. Še posebej zdaj, ko so razkrite manipulacije pri plačilu mleka. Po njegovi oceni bi za nastale razmere – predvsem pa za pogodbo o zaposlitvi Hlebičeve – moral odgovarjati prejšnji predsednik upravnega odbora Franc Štuhec.

Eden od večjih problemov zadruga je prodaja mleka. Hlebičeva je konec oktobra enostransko odpovedala pogodbo o dobavi mleka Pomurskim mlekarnam in napovedala prodajo pod ugodnejšimi pogoji varaždinski Vindiji. Kot se je pokazalo, ni šlo za resen pogodbeni od-

FOTOGRAFIJA NATASA JUHNOV

nos. Zadruga je Vindiji ves čas prodajala mleko po cenah, kot so na prostem trgu. Te so v povprečju nižje za pet do deset centov od pogodbenih cen v mlekarnah. Slovenske mlekarnе zadrugam

pokrivajo tudi stroške transporta. Za cene na prostem trgu pa velja, da so to cene za dostavljeno mleko v mlekarno. To pomeni še za dodatna dva centa nižjo ceno. Ko je Vindija še raztegnila pla-

čilne roke, je zadruga iskala rešitev za prodajo mleka pri domačih kupcih, ki izvažajo mleko na italijanski trg. Toda tudi ti kupci so kupovali mleko po cenah, ki veljajo na italijanskem trgu.

Pod okriljem ljutomerske zadruga je bilo v prvi polovici lanskega leta namolzenih 650 tisoč litrov mleka na mesec. Oktobra je ta količina padla za 50 tisoč litrov, konec lanskega leta in v začetku letošnjega pa že na 500 tisoč litrov. V tako kratkem času pa količin ni mogoče tako zelo zmanjšati. Kar nekaj velikih pridelovalcev, ki v to igro niso verjeli, je samih poiskalo novega kupca in prek tega še naprej dobavljajo mleko Pomurskim mlekarnam.

Navidezno je sicer kazalo, da s prodajo ljutomerskega mleka ni nič narobe, saj so kmetje dobivali za mleko toliko, kot če bi zadruga ostala v pogodbenem odnosu s Pomurskimi mlekarnami. Šele na zadnji seji upravnega odbora je direktorica razkrila, da je razliko v ceni mleka pokrivala iz drugih prihodkov zadruga. Zadeva bi verjetno tekla po tej poti naprej, če bi bila zadruga finančno dovolj močna. Po grobi oceni je v minulih štirih mesecih zadruga porabila 240 tisoč evrov za pokrivanje razlik v cenah mleka.

Ena od rešitev za prodajo mleka se je ponudila z vključitvijo ljutomersko-križevskih kmetov v Mlekarsko zadrugo Ptuj, ki bi jim pri odkupu priznala pogodbene cene. Kot kaže, pa iz te moke ne bo kruha in za zdaj ni znano, komu in po kakšnih cenah bo zadruga prodajala mleko v prihodnje.

J. Votek